

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/787/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

277/2013. (X. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. szeptember 24-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. október 9-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. szeptember 24-én telefax útján terjesztette elő a panaszát.

I.

1) A panaszos a beadványában előadta, hogy a R. városi Rendőrkapitányság (továbbiakban: Rendőrkapitányság) egy általa tett feljelentés alapján indult ügyben fedezi a feljelentettet. A panaszos a panasz előterjesztésének napján beszélt a Bűnügyi Osztály munkatársával, aki még csak ügyszámot sem tudta neki mondani. A „rendőrség által fenntartott zűrzavar” többek között arra is lehetőséget biztosított a feljelentett személynek, hogy a Kúria előtt B. V. 79/2012. sz. folyt eljárás aktáját ellopja.

A panaszos csatolta az utalt ügyben tett feljelentését, a kapcsolódó kórházi dokumentációt és a bírósági megkeresést, illetve a M. városi Bíróság végzését. Ez utóbbival kapcsolatban megjegyzi, hogy a bíróság a határozathozatalakor tárgyi tévedésben volt, a bírót megtévesztették.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

A rendőrség részéről történt kötelességszegés gyanúját további tények is megalapozzák a panaszos szerint, amelyek az alábbiak:

2012. szeptember 6-án a panaszos megpróbált bejutni az ingatlanába, abban azonban az ellenérdekelt H.-né egy rendőr jelenlétében egy lejárt idejű végzés „lobogtatásával” akadályozta meg, azzal a hatóság tagját félrevezette. A panaszos ezt követően a kapitányságon közölte az ügyeletes tiszttel, hogy a nő megtévesztette őket, és tévesen derítették fel a lényeges körülményeket. A panaszos 2012. szeptember 10-én 12 óra körül G. M. M. r. szds. ügyeletes tiszt előtt is ismertté vált a korábbi eset, ami felvetette a „női erőszak” lehetőségét is. Az „ügyeletes tiszt ezt követően felfújta magát, mint a „cigiző béka” és türelmét veszítve közölte, hogy az álláspontját az ügyben a kollegái is támogatják.

A 2012. szeptember 17-i talpműtétjét követően másnap, szeptember 18-án 8 óra körül hazaszállították a panaszost, amely alkalommal akadály nélkül bejutott a házba. Két óra elteltével két rendőrautó érkezett a lakásához, és megbilincselve fogdába szállították a rendőrök a panaszost. A fogdába érkezést követően kb. fél perccel közölték vele, hogy „minden vissza”, mehet haza a bíróval folytatott egyeztetés alapján. Előtte azonban a panaszosnak műtött lábbal át kellett esnie a megalázó átvizsgáláson, és a tárgyai tételes számbavételén, letételezésén. A panaszosnak ebben az időpontban még nem voltak mankói, ezért a rendőrök ölben cipelték. Ugyanakkor a megalázó bilincseléstől még így sem tekintettek el, noha annak feltételei a panaszos szerint nem álltak fenn. A rendőrök megakadályozták, hogy a panaszos bevegye az antibiotikumait, ami utóbb kis híján tragédiához vezetett.

A rendőri kötelességszegés tényét megalapozza a panaszos szerint az is, hogy szeptember 18-án fel tudták hívni a rendőrök a bírót, ezt azonban nem tették meg a szeptember 6. és 18. közötti időszakban. Ha a rendőrök hamarabb tisztázzák a helyzetet, a panaszos a lábműtétére se került volna sor, mivel azt az ügyei intézésével járó többletgyaloglás és a távoltartás jogellenes fenntartása együttesen idézte elő. Ezek a rendőri mulasztások szerepet játszottak a rendőrségi letétben szereplő, a panaszos tulajdonát képező kerékpár ellopásában is. A panaszos ugyanis megkereste N. A. r. trzls.-t 2012. szeptember 14-én, aki 90 percig várakoztatta a panaszost, majd közölte, hogy rossz a gép és a panaszos menjen vissza a következő hét keddjén. A panaszos eközben már értesült arról, hogy a kerékpár eltűnt a bűnjelraktárból, és valószínűleg ez a tény okozta a gép lefagyásáról szóló mesét. A panaszos véleménye szerint csak a hatóság tagjai közül lehetett valaki, aki ellopta a kerékpárt. (A kerékpár egy 2008-as szabálysértési ügy miatt, 2008. április 10-én került ki a fennhatósága alól S. R. r. törm. és T. G. r. törm. „ügyködése” folytán, amikor a mentő beszállította a panaszost a kórházba. Az ittas vezetés miatti szabálysértési eljárást egyébként a Budakörnyéki Bíróság ítélete megszüntette.)

A panaszos szerint mindezek szerepet játszottak abban, hogy a „mankós állapota” ellenére 2012. szeptember 11-én *(nyilvánvaló elírás: szeptember 21.)* az ágyból az utcára tették az aznapi bírósági végzés miatt.

2) A panaszos csatolta a M. Városi Bíróság 16/Apk.50.081/2012/5. számú – előzetesen végrehajtható – végzését, amelyben a panaszossal szemben távoltartást rendelt a bíróság 30 napra.² A végzés szerint a panaszosnak távol kell tartania magát H. A. J.-nétől, H. B.-től, H. T.-től és H. P.-től (továbbiakban: kérelmezők) és a Sz. település, N. u. 20. sz. alatti ingatlantól. A végzés indokolásként az alábbiakat rögzíti: A panaszossal szemben a C. Városi Bíróságon folyt büntetőeljárás a kérelmezőkkel és más személyekkel, illetve hivatalos

² A végzés nem tartalmaz keltezését, de a M. városi Bíróság 2012. szeptember 21-én faxolta el valahova, a rajta lévő fax-dátumbélyegző szerint, ezért vélhetően aznap kelt az irat

személyekkel szembeni testi sértések miatt, a bíróság a panaszost 4 év 10 hónap börtönbüntetésre ítélte. A büntető bíróság 60 napos távollatást rendelt el az ügyben, amely időközben hatályát veszítette. A panaszos 2012. szeptember 6-án szabadult, amikor megjelent a kérelmezők otthonában, majd néhány nappal később oda a rendőrök vitték vissza azzal, hogy a tartózkodási helyén kell tartózkodnia és a távollatás már a hatályát veszítette. A szabadulása után a panaszos a R. városi Bíróságon kijelentette, hogy most jött el a bosszú ideje, illetve H. P.-nek azt mondta, hogy „kinyír mindenkit”, aki börtönbe jutatta, ennek H. B. is fültanúja volt. A bíróság álláspontja szerint a fentiekre figyelemmel a kérelmezők alappal tarthattak attól, hogy a panaszos ismét erőszakos bűncselekményeket követ el velük szemben, ezért a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollatásról szóló 2009. évi LXXII. tv. (továbbiakban: Táv.tv.) 16.§ alapján a maximális időre rendelte el a megelőző távollatást.

3) A panaszos csatolta 2012. szeptember 22-én kelt feljelentését, amit a kérelmezők által elkövetett bűncselekmények (hatóság félrevezetése, iratlopás, rongálás és lopás) miatt terjesztett elő. H. A. J.-né iratokat lopott el tőle 2012. szeptember 17-én és előre megrendezte az ügyet, ami a 2012. szeptember 21-én kelt távollatási végzéshez vezetett. A panaszos szerint azt a korábbi játékot folytatja H. A. J.-né, ami a panaszos elzárásához is vezetett. A korábbi távollatási végzésről is kiderült, hogy minden jogalapot nélkülözött, és félrevezette vele a rendőröket. A legújabb távollatási végzés is csak azt a célt szolgálja, hogy mindenét el tudják lopni (már most is számos szerszáma hiányzik). A vagyontárgyai ellenőrzésben megakadályozta a talpműtétje, illetve a rendőrség 2012. szeptember 21-i kilakoltatása, ami egyébként a gyógyulási folyamatát is gátolta, mivel az utcán sem az alapolcolás, sem a napi háromszori jeges hűtés sem volt biztosítható. Ezeket a körülményeket nem vette G. V. r. ftzls. figyelembe a kilakoltatáskor.

4) A panaszos csatolta a M. városi Bírósághoz a távollatási végzés kapcsán, 2012. szeptember 22-én írt beadványát, amiben személyes meghallgatást kért, illetve kérte a végzés végrehajtásának felfüggesztését a gyógyulás időtartamára.

5) A panaszos csatolta a 2012. szeptember 17-én kelt ambuláns lapot, amely szerint a jobb lába duzzadt, talpán 1x1 cm-es vízhólyag van, törés nincs. Az orvosi javaslat szerint a végtag gyakori felpolcolása, pihentetése és lokális jegelés szükséges.

6) A panaszos csatolta a 2012. szeptember 20-i sebészeti leletét, ami szerint végtagfelpolcolás és „ATB” szedése javasolt. A másnapi lelet szerint kivették a draint a lábából, továbbra is a fentieket kell követnie a betegnek és másnap kötéscserére kell jelentkeznie.

7) Az előállítás időtartamáról szóló – a panaszos által is aláírt – igazolás szerint a panaszos előállítása 2012. szeptember 18-án 9 óra 20 perctől 10 óra 15 percig tartott. Hozzá tartozó vagy képviselő kiértesítését a panaszos nem kérte, élelmezést nem kért, panasszal nem élt.

8) A panaszos 2012. november 15-én a Testület megkeresésére az alábbiakkal egészítette ki a korábbi beadványát.

2012. szeptember 18-án délelőtt két gépkocsival érkeztek a rendőrök a helyszínre, ahol a panaszos a lakásban a heverőn ült, felpolcolt lábbal. Mivel a fájdalomcsillapító hatása kezdett múlni, csak részleges emlékei vannak az eseményekről. Úgy emlékszik, hogy a rendőrök azért érkeztek, mert a távollatási határozat ellenére a lakásban tartózkodott, de az intézkedés célját nem közölték. A rendőrök megfogták és vitték, előtte azonban lényegében egymás szavába vágva tettek fel kérdéseket neki. A panaszos szerint ezzel az eljárással zavart akartak a

rendőrök kelteni, azt feszegették, hogy szimulál a panaszos, mert egy kis vízhólyag nem komoly eset, végig megpróbálták elbagatellizálni a műtét fontosságát és súlyát. A rendőrök végül a kapitányság épületébe is ölbe vitték be a panaszost, mivel a munkái átadását a családtagjai megtagadták. Ezt követően a kapitányságon az ügyeletes tiszt tételesen átvizsgálta a panaszos tárgyait és mindent jegyzőkönyveztek, „mint a börtönben”. Végül egészen rövid időt „kb. fél percet” kellett a fogdán töltenie a panaszosnak, mert egy rendőr azt mondta, hogy a bíróval történt beszélgetésből kiderült, a távoltartás már okafogott.

A rendőrök a panaszost ölben kivitték a kocsihoz, majd hazaszállították, és visszatették az ágyra. A rendőrök az eljárásukkal nem az antibiotikum bevitelét akadályozták meg, hanem a gyógyszerháztartásból való kiváltását.

A bilincs alkalmazását nem indokolták, a panaszos hiába jelezte feléjük, hogy amit tesznek, az jog- és törvénysértés, egy kiszolgáltatott ember megalázása. A panaszos a kommunikáció során végig törekedett a „világos, türelmes attitűdöt tanúsító, nyugodt hangvételű látszat fenntartására”, ezért a bilincselésnek nem merülhetett fel semmilyen indoka. A frissen műtött lábával sem veszélyt nem jelentett senkire, sem elszaladni nem tudott volna.

2012. szeptember 21-én a panaszos ingatlanában egy, a M. városi Járásbíróság – faxon a rendőrségre küldött – távoltartást elrendelő végzését lobogtatta G. V. r. ftzls: A lakásból a rendőrök a panaszost átszállították Ráckevére az orvosi rendelőhöz, ahol aztán otthagyták, hiába jelezte, hogy nincsen meg az egyik iratmappája.

A panaszos megismétli, hogy azt mondták neki a rendőrök, a távoltartási végzésnek szereznek érvényt, de a végzést álláspontja szerint nem jogszerű körülmények között hozták, hiszen a tárgyaláson való megjelenésének akadályát képezte az egészségügyi állapota. Az se változtatott a rendőrök hozzáállásán, hogy a panaszos jelezte, ha az utcán kell élnie, nem tud eleget tenni az orvosi előírásoknak. A rendőrök a rendőrkapitányságra történt előállításának alkalmával a dolgai elpakolása során végig sürgették, és gúnyos megjegyzéseket tettek rá. A panaszos szerint a rendőri intézkedésnek bizonyosan volt más célja is, hiszen az előállítása nem indokolta a túlzott rendőri jelenlétet.

A panaszos szerint a rendőrök az eljárásukkal (a noszogatással, a dolgainak összeszedésében való akadályozással) elősegítették, hogy az ellenérdekű fél el tudja tulajdonítani az iratait, ami a közöttük folyamatban lévő polgári peres eljárások manipulálását tette lehetővé. Eltűntek a rendőrség érintettségét bizonyító iratok, a Kúriához előterjesztett rendkívüli perorvoslatot alátámasztó iratok, az ingatlan-megosztási perben érintett iratok.

A panaszos sérelmezi még, hogy „a távoltartási végzést hamis adatok alapján hozták meg, mert a R. Városi Bíróság bírójának úgy nyilatkozott az ő állítólagos fenyegetéseiről, hogy egyrészt a Megyei Bíróság a R. városi Bíróságot minden ügyében kizárta, másrészt az állítólagos fenyegetés idején nem is tartózkodott Ráckevén, mivel a műtötték.”

Megismétli, hogy a rendőrség összejátszik a volt feleségével, de nem tudja, hogy miért biztos benne, hogy anno azt is „elsikálták”, hogy a felesége háromszor mellkason szúrta.

A panaszos kérte, hogy a Testület szerezze be a peres eljárások iratanyagát, illetve az ügyészségnek eljuttatott, a rendőrség visszaéléseit alátámasztó iratokat.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. Ö. K. r. alezredes, mb. kapitányságvezető 2012. december 28-án kelt átiratában előadta, hogy a sérelmezett rendőri intézkedésekről hang- vagy videofelvétel nem készült. A bejelentésről készült hangfelvétel a kapitányság rendszerének tárolókapacitása miatt automatikusan törlődött, így azt nem tudták kimenteni.

A 2012. szeptember 18-i intézkedésnél T. G. r. törm, P. Zs. r. tzls., B. E. r. törm., Ny. T. r. örm. volt jelen. A panaszos családja telefonon tett bejelentést arról, hogy a panaszos a házba a pincén keresztül betört és nem hajlandó távozni. A bejelentést több intézkedés, és telefonos bejelentés is megelőzte már a panaszossal szemben. A panaszos az intézkedést megelőző napon szabadult a családjával szemben³, illetve hivatalos személyek ellen elkövetett bűncselekmények miatt vele szemben kiszabott börtönbüntetéséből. A korábbi intézkedések során a panaszos felesége egy távoltartási végzést adott át a helyszínre érkező rendőrnek, amiből megállapítható volt, hogy a panaszossal szemben a szabadulását követő 60 napon át távoltartási végzés van érvényben. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy ez nem igaz, de cáfolni nem tudta a felesége által bemutatott irat megállapításait.

Az intézkedés során a rendőrök igazoltatták a panaszost, illetve felszólították jogellenes magatartásának abbahagyására. A panaszos közölte, hogy a rendőrség tévedésben van, ellene nincs távoltartási végzés, nem megy sehova, ezért vele szemben kényszerítőeszközt alkalmaztak és előállították. Az előállítás során megbilincseltek és átvizsgálták a ruházatát, ez előbbire azért is szükség volt, mert a hivatalos személy elleni erőszak ismételt elkövetése, a támadás így volt megakadályozható. A panaszossal szemben 9 óra 25 perc és 30 perc között alkalmaztak bilincset. A kapitányságra beérve a rendőrök a bilincset levették a panaszosról, és az előállító helyiségben egy székre ültették, majd 10 óra 15 perckor szabadították. Az előállítás során ismét felvették a kapcsolatot a bírósággal, mivel korábban nem tudtak olyan személlyel beszélni, aki felvilágosítást tudott volna adni a rendőröknek a panaszos ügyével kapcsolatban. A panaszost számára a szabadításkor átadták az igazolást, amelyet a panaszos aláírt.

Az eljáró rendőrök figyelemmel voltak arra, hogy a panaszos lába előzőleg meg volt műtve, a panaszos maga is úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök ölben cipelték. Ez volt az egyik oka a bilincselésnek is, mivel ha az „ölben cipelés” közben szabadon vannak a panaszos kezei, az számára lehetőséget adhat a esetleges hivatalos személy elleni erőszak ismételt elkövetésére. A bilincselés előtt a panaszost többször felszólították a jogellenes cselekmény abbahagyására a rendőrök, illetve többször figyelmeztették a bilincs alkalmazására is. Miután a panaszos önmaga tartotta a kezét a bilincseléshez, előre helyzetbe bilincseltek a rendőrök.

A panaszos az előállítás során nem jelezte, hogy gyógyszert kell szednie, csupán a műtött lábát említette többször. Emiatt felajánlották a rendőrök neki, hogy orvost hívnak hozzá, de ezt elutasította, mondván, neki nem kell akármilyen orvos, és másnap megy vissza kontrollra,

³ Valószínűleg a szeptember 6-i intézkedésről beszél valójában a kapitány, mert szeptember 5-én szabadult a panaszos

illetve semmi baja sincs a lábának, csupán azt sérelmezi, hogy nem feket otthon és nem polcolhatja fel a lábát. Ezért a várakozás ideje alatt a lába alá tettek egy széket a rendőrök.

A panaszos az eljárás során minden felvilágosítást megkapott, végig tudta, hogy mi és hogyan, illetve miért fog történni.

A kapitányságvezető szerint a rendőrök az eljárás során végig figyelemmel voltak az Rtv. 2. § és a 15. § előírásaira: a bilincs indokolt volt a támadás megakadályozása végett, a panaszost többször figyelmeztették az alkalmazására, azt csak a szükséges ideig használták, a bilincs sérülést vagy kárt nem okozott, a panaszos állapotát figyelembe véve is humanusan jártak el a rendőrök.

A kapitányságra történő előállítás követően sikerült felvenni a kapcsolatot a C. Városi Bíróságon dr. G. M. bíróval, aki elmondta, hogy a panaszossal szemben már nincs érvényben a korábban elrendelt 8.B.227/2009. számú távoltartási végzés, de annak törléséről adminisztrációs hiba miatt nem lett értesítve sem a panaszos felesége, sem a területileg illetékes rendőrhatóság. Elmondta továbbá, hogy a végzés akkor lett kiállítva, amikor az előzetes letartóztatásban lévő panaszos néhány napos eltávozást kapott az intézetből. A távoltartás lényege az volt, hogy ezen eltávozás ideje alatt, illetve ha esetlegesen az előzetes letartóztatásból a jogerős bírói döntés előtt szabadulna, akkor se legyen lehetősége a családját ismét bántalmazni, megfélemlíteni. A végzés megfogalmazásából nem derül ki, hogy a távoltartás mettől meddig tart, csupán az, hogy a panaszos szabadulását követően veszi kezdetét a távoltartás 60 napjából fennmaradó (minusz az engedélyezett eltávozás napjai) több mint ötven nap.

2) Cs. Gy. r. őrm. 2012. szeptember 6-án kelt jelentésében előadta, hogy aznap 18 óra 55 perckor megjelent a kapitányságon a panaszos és előadta, hogy aznap szabadult a börtönből, és a felesége nem akarja beengedni a házba, ezért rendőri segítséget kért. A r. őrm 19 óra 15 perckor érkezett ki a panaszos házához, ahol a panaszos felesége (H. A. J.-né) elmondta, hogy a férje 18 óra körül valóban megjelent a háznál mondván, hogy ott akar lakni, de ő nem engedte be mivel távoltartási határozata van a férjével szemben. Elmondta, hogy a C. város Bíróság 8.B.227/2009/115 és a /159. számú végzéseiben távoltartást rendelt el a panaszossal szemben, a 60 naphoz még csak 3 nap telt el, tehát még 57 nap érvényben van, amit a panaszos szabadon bocsátásától kell számítani. A panaszos felesége átadta az iratokat, a vezetői engedélyét és az adóigazolványát. A r. őrm. az iratokat áttanulmányozás végett bevitte a kapitányságra, ahol megállapították, hogy a végzés még hatályos, ezért a panaszos még 57 napig nem tartózkodhat a felesége és a gyermekei közelében. A panaszost tájékoztatta erről a tényről a r. őrm., és felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy a vagyontárgyait, az iratait törvényes keretek között szerezze vissza.

3) G. M. M. r. szds. 2012. szeptember 10-én kelt hivatalos feljegyzésében előadta, hogy a panaszos a délelőtti órákban megjelent a kapitányságon és segítséget kért abban, hogy bemenjen a házába és a dolgait elhozza. A panaszost a r. szds. tájékoztatta, hogy nem mehet be az ingatlanba, mert vele szemben távoltartás van elrendelve. A panaszos közölte, hogy nem jól értelmek a jogszabályt a rendőrök, és egy tévedés áldozatai, továbbá kártérítési pert fog indítani a bíróság és a rendőrség ellen, illetve panaszt fog írásban előterjeszteni.

4) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés rögzíti, hogy a panaszost 2012. szeptember 18-án a lakcímén az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, majd a 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálták a ruházatát, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján előállították.

A panaszossal szemben az Rtv. 48. § b-d) pontjai alapján bilincset alkalmaztak 9 óra 25 perc és 30 perc közötti időben. A panaszosnak az intézkedés során sérülése vagy kára nem keletkezett.

Az események rövid leírásaként T. G. r. törm. előadta, hogy aznap 9 óra 20 perckor megjelent a panaszos lakcímén, mert onnan bejelentés érkezett, hogy a panaszos megszegte a távoltartás szabályait. A helyszínen a panaszos gyermeke, H. B. (a bejelentő) fogadta a rendőröket, aki elmondta, hogy aznap 9 órakor érkezett haza és látta, hogy a panaszos a távoltartási végzés ellenére a házban tartózkodik. A r. törm. beszélt a panaszossal, aki elmondta, hogy ellene nincs érvényben távoltartási végzés, de erről nem tudott dokumentumokat felmutatni. Ekkor közölte a panaszossal a r. törm. hogy előállítja a R. városi Rendőrkapitányságra, mivel a C. város Bíróság 8.B.227/2009/115. és a /159. számú végzései, illetve a 13080/3386/2012.ált. és a 13080/2867/2012.id számú jelentés alapján megszegte a távoltartás szabályait. A panaszos azt felelte, hogy tudomásul veszi, de nem megy sehova, ezért a r. törm. a kezét előrebilincselte és előállította a kapitányságra, ahol 9 óra 30 perckor vették le róla a bilincset.

Miközben a panaszos tárgyainak letétbevétele zajlott, N. A. r. hdgy. felvette a kapcsolatot dr. G. M. bíróval, aki elmondta, hogy a panaszossal szemben már nincs érvényben távoltartás, csak erről a bíróság nem küldött ki értesítést az érintett feleknek. Mivel a panaszossal szemben az előállítás oka megszűnt, őt G. M. M. r. szds. ügyeletes tiszt 10 óra 15 perckor szabadon bocsátotta.

Az intézkedéskor jelen volt P. Zs. r. tzls., Ny. T. r. örm., és B. E. r. törm. A panaszos megkapta az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján a tájékoztatót és az igazolást az előállítás okáról és idejéről.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszossal szembeni intézkedés és kényszerítőeszköz-alkalmazás jogszerű, szakszerű és arányos volt.

5) G. M. M. r. szds. 2012. szeptember 18-án kelt jelentésében előadta, hogy aznap 21 óra körül megjelent a kapitányságon a panaszos fia, hogy távoltartást kérjen a panaszossal szemben, mivel néhány napja kijelentette, hogy eljött a bosszú ideje, illetve aznap azt mondta, hogy akik miatt börtönbe jutott, azokat mind „ki fogja nyírni”, ugyanakkor elmondása szerint semmilyen agresszív esemény nem történt. Elmondta továbbá, hogy az édesanyja már kezdeményezte a távoltartás elrendelését a R. városi Járásbíróságon, de az eljárás állítólag három napig tart, és kérte, hogy addig a rendőrség intézkedjen a távoltartásról. A r. szds. közölte vele, hogy mivel nem történt bántalmazás és a panaszos nem él életvitelszerűen a lakásban, a rendőrség nem kezdeményezheti a távoltartást, de amennyiben konkrét támadás éri az édesanyját, a rendőrség azonnal kivonul a helyszínre és a bántalmazott kérésére eljárnak.

6) P. Zs. r. tzls. 2012. december 25-én kelt jelentésében előadta, hogy 2012. szeptember 18-án járőrszolgálatot látott el 7 és 19 óra között. Aznap 9 óra 20 perckor az ügyeletvezető

utasítására megjelent a panaszos lakcímén, mert onnan bejelentés érkezett H. B.-től, hogy a szomszédja értesítette arról, egy férfi tartózkodik a kertben és a nyílászárókon keresztül próbál bejutni a házba. A helyszínen H. B. (a bejelentő) fogadta a rendőröket, aki elmondta, hogy az apja egy távoltartási végzés ellenére a házban tartózkodik, a pinceajtón keresztül, a zárszerkezet megrongálásával jutott oda be. A r. t zls-t a bejelentő beengedte, a rendőr a panaszost az ágyon fekve meg is találta a házban. A r. tzls. a napszaknak megfelelően köszönt, közölte a nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, jelvéyszámát, az intézkedés célját és várható időtartamát. A panaszos a közlést tudomásul véve önként átadta a személyi igazolványát, amiből az adatokat – a nyilvántartásokkal is összevetve – ellenőrizte a r. tzls. A panaszos adatait további intézkedés céljából rögzítette és a közölte vele, hogy ellene jogerős távoltartó határozat van érvényben, ami alapján nem tartózkodhat az ingatlanban. A panaszos közölte, hogy korábban valóban volt ellene ilyen határozat, de az már nem hatályos, ugyanakkor kérésre ezt irattal nem tudta alátámasztani. A panaszos által elmondottakat jelentette a r.tzls. az ügyeletnek és kérte az adatok ellenőrzését, majd mivel nem kapott választ, utasítást kért arra nézve, hogy milyen intézkedést foganatosítson. Az ügyeletes utasította a r. tzls.-t, hogy állítsa elő a panaszost, mert a bejelentés bűncselekményről szólt, és még nem tisztázódott a távoltartási határozat időszerűsége sem. A r. tzls. közölte a panaszossal, hogy további intézkedések megtétele céljából előállítja a R. városi Rendőrkapitányságra, mivel megszegte a távoltartás szabályait, illetve megrongálta a pinceajtót. A panaszos közölte, hogy ezt tudomásul veszi, de nem megy sehova, különben is fáj a lába egy vízhólyag miatt, amiről ambuláns lapot is mutatott. A panaszost ezt követően többször felszólította a rendőr, hogy tegyen eleget a felszólításnak, majd a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával figyelmeztette, hogy amennyiben nem engedelmeskedik, kényszerítő eszközt alkalmaznak vele szemben. A panaszos nem engedelmeskedett és közölte, hogy nem megy sehova. A fenti eseményeket követően, tekintettel a panaszos korábban elkövetett bűncselekményeire, a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával közölte, hogy bilincset fognak alkalmazni vele szemben, a panaszost ezt tudomásul véve önként nyújtotta a kezét. A panaszos kezeit előrebilincseltek, majd mivel a sérülés miatt járóképtelen volt, ölben vitték a szolgálati gépkocsihoz. A panaszost a kapitányságon az előállító helyiség előtt egy székre ültették.

Az ügyeletvezető kis idő elteltével közölte, hogy a panaszost el kell bocsátani, mert a távoltartó határozat hatályát veszttette. A panaszost hazaszállították, ahol közölte, hogy panaszt fog tenni a rendőri vezetőkkel szemben.

7) Ny. T. r. örm. 2012. december 25-én kelt jelentése tartalmában megegyezik P. Zs. r. tzls. 2012. december 25-én kelt – a 6) pont alatt ismertetett – jelentésével.

8) T. G. r. tróm. 2012. december 27-én kelt jelentése tartalmában megegyezik P. Zs. r. tzls. 2012. december 25-én kelt – a 6) pont alatt ismertetett – jelentésével, megerősítve, hogy a panaszossal ténylegesen P. Zs. r. tzls. intézkedett. Előadta továbbá, hogy a kapitányságon megkérdezték a panaszost, hogy kér-e orvosi ellátást, de nemmel válaszolt, csak azt közölte, hogy nem szeretne ráállni a lábára. A panaszos a rendőröknek nem említette, hogy gyógyszert akarna vagy kellene szednie. A r. tróm. megjegyezte még, hogy az intézkedő rendőr teljes tisztelettel beszélt a panaszossal, nem szidta, nem kiabált vele, a rendőrök mindent az előírások szerint végeztek. A panaszos a rendőröket nem szidalmazta, többször is említette, hogy az intézkedő rendőrökre nincs panasza, tudja, hogy parancsra cselekszenek, csak akik az egészséget kitalálták, a rendőri vezetők ellen akar majd panasszal élni.

9) B. E. r. törm. 2012. december 25-én kelt jelentése tartalmában megegyezik P. Zs. r. tzls. 2012. december 25-én kelt – a 6) pont alatt ismertetett – jelentésével. Ő is megjegyzi, hogy a panaszos a rendőri vezetőkkel szemben akart panaszt tenni.

10) G. V. r. ftörm. 2012. szeptember 21-én kelt jelentésében előadta, hogy aznap 17 óra 45 perckor megjelent a panaszos lakcímén, mivel a panaszossal szemben 30 napos megelőző távoltartást rendelt el a M. Városi Bíróság. A helyszínen a panaszos felesége fogadta a rendőröket, aki elmondta, hogy a férje a szobában van. A panaszost a rendőrök az ágyon ülve találták, ahol ismertették vele, illetve átadták neki a M. Városi Bíróság végzését. Ezt a panaszos tudomásul vette, de közölte, hogy fekvőbeteg és nem hagyhatja el az otthonát. Ennek bizonyítására számos ambuláns lapot átadott, amiből kiderült, hogy a közelmúltban műtött lábát fel kell polcolnia, illetve szeptember 22-én kötözésre kell mennie. Az azonban egyik iraton sem szerepelt, hogy a panaszos fekvőbeteg lenne, ezt közölték is vele a rendőrök, amit tudomásul vett. Ezután felszólították, hogy el kell hagynia az ingatlant, ezért pakolja össze a személyes tárgyait. A panaszos megértette az elmondottakat, de közölte, hogy panaszt fog tenni, mert álláspontja szerint jogszerűtlen a rendőri intézkedés, ezért kérte, hogy adja meg a r. ftörm. a nevét és a jelvéyszámát, amit a r. ftörm. meg is tett.

A r. ftörm. a történeteket jelezte az ügyeletnek, majd az ügyelet engedélyével a panaszost kérésére a R. városi Orvosi Ügyeletre szállították. A panaszost a rendőrök felvilágosították, hogy a következő 30 napban nem mehet vissza a lakásba, ellenkező esetben őrizetve veszik. A panaszos ezen közlést megértette és tudomásul vette.

11) A rendőrség megküldte a M. Városi Bíróság megelőző távoltartás kérdésében 2012. szeptember 21-én tartott meghallgatási jegyzőkönyvét, amelynek harmadik oldala tartalmazza az I/2 pont alatt már ismertetett végzést.

12) A rendőrség megküldte a C. Városi Bíróság 8. B.227/2009/115 sz., 2010. szeptember 28-án kelt végzését, amely megállapította, hogy a panaszossal szemben 8.B.227/2009/84-II. sz. és a /87-II. sz. végzésekkel elrendelt távoltartás a bv. intézetből 2010. október 1-3. között engedélyezett ideiglenes eltávozásának idejére is vonatkozik. (A panaszos a korábban átváltoztatott pénzbüntetését töltötte, amiből az önkormányzati választások idejére kapott eltávozást.) A végzés előzetesen végrehajtható. A bíróság megállapította, hogy az ellene elrendelt távoltartás kezdetét veszi ezen időszak alatt, és a távoltartásból további 57 nap marad hátra.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való

jogát és a VI. cikkben rögzített magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogát az alábbiak szerint.

A)

A Testület elsőként a 2012. szeptember 6-án történtek kapcsán vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét és az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 121. pontja, 166. § (1) bekezdése szerint a magánlaksértés szabálysértést követi el az, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

A Btk. 176. §-a rendelkezik a fenti cselekmény bűncselekmény alakzatáról. [(1) Aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel, hivatalos eljárás színlelésével bemegy, vagy ott bent marad, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére vagy megtévesztéssel a) éjjel, b) fegyveresen, c) felfegyverkezve, d) csoportosan bemegy vagy ott bent marad.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) bekezdésben meghatározott módon, a (2) bekezdés szerint büntetendő, aki a (2) bekezdésben meghatározott módon mást megakadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

(4) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a (2) bekezdésben írt módon követik el.]

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses

cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések és a panaszosi előadás abban megegyezik, hogy a panaszos azért kért segítséget a rendőrségtől, mert aznap szabadult a börtönből és a felesége nem engedte be a közös ingatlanukba.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a felek valamelyike a magánlaksértés szabálysértését követte el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy intézkedési és segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A rendőrök segítségnyújtási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

Cs. Gy. r. őrm. a jelentésében előadta, hogy 19 óra 15 perckor érkezett ki a panaszos házához, ahol a panaszos felesége (H. A. J.-né) elmondta, hogy a férje 18 óra körül valóban megjelent a háznál mondván, hogy ott akar lakni, de ő nem engedte be, mivel távoltartási határozata van a férjével szemben. Elmondta, hogy a C. város Bíróság 8.B.227/2009/115. és a /159. számú végzéseiben távoltartást rendelt el a panaszossal szemben, a 60 napból még csak 3 nap telt el, tehát még 57 nap érvényben van, amit a panaszos szabadon bocsátásától kell számítani. A panaszos felesége átadta az iratokat és a vezetői engedélyét és az adóigazolványát. A r. őrm. az iratokat áttanulmányozás végett bevitte a kapitányságra, ahol megállapították, hogy a végzés még hatályos, ezért a panaszos még 57 napig nem tartózkodhat a felesége és a gyermekei közelében. A panaszost tájékoztatta erről a tényről a r. őrm., és felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy a vagyontárgyait, az iratait törvényes keretek között szerezze vissza.

A rendőrség által hivatkozott végzés valóban rögzíti, hogy a panaszossal szemben 8.B.227/2009/84-II. sz. és a /87-II. sz. végzésekkel elrendelt távoltartás a bv. intézetből 2010. október 1-3. között engedélyezett ideiglenes eltávozásának idejére is vonatkozik. (A panaszos a korábban átváltoztatott pénzbüntetését töltötte, amiből az önkormányzati választások idejére kapott eltávozást.) A végzés előzetesen végrehajtható. A bíróság megállapította, hogy az ellene elrendelt távoltartás kezdetét veszi ezen időszak alatt, és a távoltartásból további 57 nap marad hátra.

A kapitányságvezető átiratából kitűnik, hogy a panaszos a helyszínen is vitatta, hogy hatályos lenne a felesége által hivatkozott végzés, ugyanakkor nem tudta ezt a tényt iratokkal alátámasztani.

A Testület álláspontja szerint – szemben a rendőrök előadásával – a rendelkezésükre álló információk alapján a helyszínen egyértelműen megállapítható lett volna, hogy a panaszos lakásban való tartózkodása, illetve a feleségnek az a magatartása, hogy őt oda nem akarta beengedni jogszerű volt-e vagy sem.

A felek előadása megegyezett abban, hogy a panaszos aznap szabadult a börtönből, ahol a többek között a családja sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetését töltötte. A távoltartást a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 138./A. §-ban, a lakhelyelhagyási tilalomhoz és a házi őrizethez hasonlóan az előzetes letartóztatás egyik alternatívájaként szabályozza és elrendelésére szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén tehát még büntetőeljárás nyomozati, illetve a tárgyalási szakaszában kerülhet sor. [„138/A. § (1) A távoltartás a terhelt szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogát korlátozza. A távoltartás hatálya alatt álló terhelt a bíróság határozatában megállapított szabályok szerint köteles

a) a meghatározott lakást elhagyni, és onnan a bíróság által meghatározott ideig távol maradni,

b) a meghatározott személytől, illetőleg e személy lakó- és munkahelyétől, az e személy által látogatott nevelési és nevelési-oktatási intézménytől, gyógykezelés céljából rendszeresen látogatott egészségügyi intézménytől, vallásgyakorlása során rendszeresen látogatott épülettől a bíróság által meghatározott ideig magát távol tartani,

c) tartózkodni attól, hogy a meghatározott személlyel közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe lépjen.

(2) Távoltartás a szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén - feltéve, hogy a távoltartással elérni kívánt célok ezzel biztosíthatók - akkor rendelhető el, ha a terhelt előzetes letartóztatásának elrendelése nem szükséges, de - különösen a bűncselekmény jellegére, a terheltnek az eljárás előtt és az eljárás során tanúsított magatartására, valamint a terhelt és a sértett viszonyára tekintettel - megalapozottan feltehető, hogy a lakókörnyezetben hagyása esetén

a) a sértett tanú befolyásolásával vagy megfélemlítésével megghiúsítaná, megnehezítené, vagy veszélyeztetné a bizonyítást, illetve

b) a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné, vagy a sértett sérelmére újabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követne el.”]

A Testület megjegyzi, hogy a távoltartás nem összekeverendő a megelőző távoltartással, amelyet a Táv. tv. 16. §-ban szabályoz, s amelyről a bíróság nem peres eljárásban a rendőrség, a bántalmazott, a bántalmazottnak a Ptk. 685. § b) pontjában meghatározott közeli hozzátartozója és hozzátartozója kezdeményezésére dönt. [„16. § (1) A megelőző távoltartást a bíróság akkor rendeli el, ha az eset összes körülményéből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott tényekből, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a bántalmazó és a bántalmazott magatartásából és viszonyából a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni.”]

A Testület álláspontja szerint a rendőröktől elvárható, hogy a fent ismertetett jogintézmények között különbséget tudjon tenni. Az intézkedő rendőrnek tudnia kellett a felek előadása, illetve a részére átadott végzések tartalma – de legvégső esetben az ügyiratszámban szereplő ügycsoport megjelölés („B.” és „Pk.”) – alapján, hogy jelen esetben a Be. szerinti távoltartásról van szó. A fenti adatokból fel kellett volna ismernie a rendőrnek az is, hogy a távoltartási végzés már nem hatályos, mivel azon büntetőeljárásnak, amelyben a távoltartást

elrendelték, már a végrehajtási szakasza is lezárult, hiszen a felek előadása szerint a panaszos aznap szabadult az azon eljárásban kiszabott börtönbüntetéséből. A rendőrnek – mint jogi képvisésben is részesülő és a szakmai tevékenységében büntetőeljárási iratokkal munkát személynek – akkor is fel kellett volna ismernie az írat hatálytalan voltát és a panaszos feleségének téves előadását, ha a végzés megfogalmazása alkalmas is volt arra, hogy egy jogban járatlan személy számára félreérthető legyen.

A fentiek alapján tehát nem állt fenn a panaszos mozgásszabadságát korlátozó határozat, vagy más körülmény. A felek egyike sem számolt be továbbá bántalmazásról, fenyegetésről, vagy más olyan körülményről, ami felvetette volna, hogy a panaszos jogellenesen kíván bejutni az ingatlanba, vagy más jogellenes cselekményt (pl. zaklatást) követne el magatartásával.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint mulasztott a rendőrség: egyrészt amikor nem ismerte fel, hogy a végzés hatálytalan, és nincs olyan körülmény, ami indokolta volna a panaszos „kizárását”, másrészt amikor mindezek alapján a panaszos feleségét nem szólították fel a bejutást megakadályozó magatartás abbahagyására.

Továbbá a Testület álláspontja szerint a rendőrnek fel kellett volna a felek figyelmét hívni arra is, hogy amennyiben a panaszos felesége nem hagy fel önként a bejutást akadályozó magatartásával, szabálysértést követ el, ami miatt a férj ismét rendőri intézkedést kérhet és annak során a panaszos felesége akár elő is állítható a helyileg illetékes rendőrkapitányságra. A korábbi bűncselekmények ismeretében célszerű lett volna, ha a feleknek adott tájékoztatás arra is kiterjed, hogy amennyiben a panaszos, vagy valamely családtagja erőszakos, illetve fenyegető magatartást tanúsít, felvetődik a panaszossal szemben a bűncselekmény gyanúja, ami miatt a sértett rendőri intézkedést kérhet, vagy feljelentést tehet, további feltételek fennállása esetén pedig ideiglenes megelőző vagy megelőző távoltartás elrendelését is kérheti.

A rendelkezésre álló információk alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrök nem eleget tettek az Rtv. 24. § szerinti tájékoztatási és az Rtv. 13. § szerinti intézkedési kötelezettségüknek, ezért ennek kapcsán sérült a panaszos magán- és családi élet tiszteletben tartásához való joga.

c) Ezt követően a Testület a rendőrök azon intézkedését vizsgálta, hogy a panaszosnak azt a tájékoztatást adták az iratok rendőrkapitányságon történt áttanulmányozása után, hogy a távoltartási végzés még 57 napig hatályos, továbbá a felhívták a figyelmét arra, hogy nem mehet be az ingatlanba, és a vagyontárgyait törvényes keretek között szerezze vissza.

A fentiekben kifejtett okok miatt nyilvánvalóan téves volt a rendőrség azon értelmezése, hogy a panaszos felesége által hivatkozott végzés még hatályos, ennél fogva a rendőrségnek a panaszos részére adott tájékoztatása sem felelt meg a jogszabályoknak.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök tehát jogszabályi felhatalmazás nélkül, az intézkedési kötelezettségük kereteit túllépve intézkedtek akkor, amikor a panaszos figyelmét arra hívták fel, hogy nem mehet be az ingatlanba.

Mindezek alapján Testület álláspontja szerint a rendőrök „felhívása” kapcsán sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

B)

A Testület a 2012. szeptember 10-én történt rendőri intézkedés vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott.

A panaszos sérelmezte, hogy 2012. szeptember 10-én bement a kapitányságra, hogy tisztázza az ügyét, ám amikor előadta, hogy a rendőrség szerint tévesen értelmezi a végzést, az ügyeletes tiszt felháborodott, és közölte, hogy az elutasító álláspontját a többi kollegája is osztja. A panaszos sérelmezte, hogy miért nem nézett utána a rendőrség a bíróságon az állításainak.

Az ügyeletes tiszt, G. M. M. r. szds. 2012. szeptember 10-én kelt hivatalos feljegyzésében előadta, hogy a panaszos megjelent a délelőtti órákban kapitányságon és segítséget kért abban, hogy bemenjen a házába és a dolgait elhozza. A panaszost a r. szds. tájékoztatta, hogy nem mehet be az ingatlanba, mert vele szemben távoltartás van elrendelve. A panaszos közölte, hogy nem jól értelmezik a jogszabályt a rendőrök, és egy tévedés áldozatai, továbbá kártérítési pert fog indítani a bíróság és a rendőrség ellen, illetve panaszt fog írásban előterjeszteni.

A Testület itt ismételten utal a fentebb (III/A. pont) hivatkozott jogszabályhelyekre.

A Testület álláspontja szerint a panaszost meghallgató ügyeletes tiszttől elvárható lett volna a fentebb kifejtettek miatt, hogy felismerje az ügy tárgyát képező távoltartási végzés hatálytalanságát. Szintén elvárható lett volna, hogy a panaszos állításainak utána nézzen, a bíróságot felhívja a panaszos állításainak ellenőrzésére, ha már a 2012. szeptember 6-ai intézkedés kései időpontja miatt azt a rendőrök nem tették akkor meg. Mivel 2012. szeptember 10. munkanap volt, így nem volt annak hivatali akadály, hogy a végzést 2010-ben kibocsátó bírósággal a délelőtt folyamán felvegyék a kapcsolatot a végzés hatályosságának tisztázása érdekében.

A felek előadása ugyanakkor megegyezik arról, hogy az adott helyzetben a rendőrség mulasztása folytán nem ismerte fel, hogy a panaszossal szemben nincs hatályban távoltartási végzés, mint ahogyan azt sem, hogy a panaszos feleségének magatartása felvethette a magánlaksértés szabálysértési, illetve bűncselekményi alakzatának gyanúját. A rendőrség tehát mulasztása folytán nem tett eleget az intézkedési kötelezettségének.

A Testület álláspontja szerint ezért az intézkedési kötelezettség elmulasztása miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

C)

A Testület a 2012. szeptember 18-án történt rendőri intézkedés vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület először a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

A Testület itt ismételten utal a fentebb (III/A. pont) hivatkozott jogszabályhelyekre.

A rendőri jelentések szerint, hogy a panaszos fia azért kért segítséget a rendőrségtől, mert a panaszos betörte a pincaajtót és bement a lakásba, ahonnan nem hajlandó távozni.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos a magánlaksértést követett el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A bejelentés alapján tehát fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége.

2) A panaszos előállítása kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A panaszos az előállítás kapcsán előadta, hogy 2012. szeptember 18-án délelőtt kettő gépkocsival érkeztek a rendőrök a helyszínre, a panaszos a lakásban a heverőn ült, felpolcolt lábbal. Mivel a fájdalomcsillapító hatása kezdett múlni, csak korlátozott emlékei vannak az eseményekről. Úgy emlékszik, hogy a rendőrök azért mentek, mert a távoltartási határozat ellenére mégis a lakásban tartózkodott, de az intézkedés célját nem közölték. A rendőrök megfogták és vitték, előtte azonban lényegében egymás szavába vágva tettek fel kérdéseket neki. Ezt követően a kapitányságon az ügyeletes tiszt tételesen átvizsgálta a panaszos tárgyait és mindent jegyzőkönyveztek, mint a börtönben. Ezt követően „kb. fél perct” kellett a fogdán töltenie a panaszosnak, mert egy rendőr azt mondta, hogy a bíróval történt beszélgetésből kiderült, hogy a távoltartás már okafogyott. A rendőrök ezután ölben visszavitték a kocsihoz, majd hazaszállították, és visszatették az ágyra.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés rögzíti, hogy a panaszost 2012. szeptember 18-án a lakcímén az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, majd a 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálták a ruházatát, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján előállították. Az események rövid leírásaként T. G. r. törm. előadta, hogy aznap 9 óra 20 perckor megjelent a panaszos lakcímén, mert onnan bejelentés érkezett, hogy a panaszos megszegte a távoltartás szabályait. A helyszínen a panaszos gyermeke, H. B. (a bejelentő) fogadta a rendőröket, aki elmondta, hogy aznap 9 órakor érkezett haza és látta, hogy a panaszos a távoltartási végzés ellenére a házban tartózkodik. A r. törm. beszélt a panaszossal, aki elmondta, hogy ellene nincs érvényben távoltartási végzés, de erről nem tudott dokumentumot felmutatni. Ekkor közölte a panaszossal a r. törm, hogy előállítja a R. városi Rendőrkapitányságra, mivel a C. város Bíróság 8.B.227/2009/115. és a /159. számú végzései, illetve a 13080/3386/2012.ált. és a 13080/2867/2012.id számú jelentés alapján megszegte a távoltartás szabályait. A panaszos azt felelte, hogy tudomásul veszi, de nem megy sehova, ezért a r. törm. a kezét előrebilincselte és előállította a kapitányságra, ahol 9 óra 30 perckor vették le róla a bilincset.

Az intézkedő rendőrök (T. G. r. törm, P. Zs. r. tzls., B. E. r. törm., Ny. T. r. örm.) kiegészítő jelentéseikben előadták, hogy 2012. szeptember 18-án 9 óra 20 perckor az ügyeletvezető utasítására megjelentek a panaszos lakcímén, mert onnan bejelentés érkezett H. B.-től, hogy a szomszédja értesítette arról, egy férfi tartózkodik a kertben és a nyílászárókon keresztül próbál bejutni a házba. A helyszínen H. B. (a bejelentő) fogadta a rendőröket, aki elmondta, hogy az apja (a panaszos) egy a távoltartási végzés ellenére a házban tartózkodik, a pincaajtón keresztül, a zárszerkezet megrongálásával jutott oda be. A r. t zls-t a bejelentő beengedte. A rendőr a panaszost az ágyon fekvő meg is találta a házban. A r. tzls. a napszaknak megfelelően köszönt, közölte a nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, jelvéyszámát, az intézkedés célját és várható időtartamát. A panaszos a közlést tudomásul véve önként átadta a személyi igazolványát. A panaszos adatait további intézkedés céljából rögzítette és a közölte vele, hogy ellene jogerős távoltartó határozat van érvényben, ami alapján nem tartózkodhat az ingatlanban. A panaszos közölte, hogy korábban valóban volt ellene ilyen határozat, de az

már nem hatályos, ugyanakkor kérésre ezt irattal nem tudta alátámasztani. A panaszos által elmondottakat jelentette a r.tzls. az ügyeletesnek és kérte az adatok ellenőrzését, majd mivel nem kapott választ, utasítást kért arra nézve, hogy milyen intézkedést foganatosítson. Az ügyeletes utasította a r. tzls.-t, hogy állítsa elő a panaszost, mert a bejelentés bűncselekményről szólt, és még nem tisztázódott a távoltartási határozat időszerűsége sem. A r. tzls. közölte a panaszossal, hogy további intézkedések megtétele céljából előállítja a R. városi Rendőrkapitányságra, mivel megszegte a távoltartás szabályait, illetve megrongálta a pinceajtót. A panaszost közölte, hogy ezt tudomásul veszi, de nem megy sehova, különben is fáj a lába egy vízhólyag miatt, amiről ambuláns lapot is mutatott. A panaszost ezt követően többször felszólította, hogy tegyen eleget a felszólításnak, majd a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával figyelmeztette, hogy amennyiben nem engedelmeskedik, kényszerítő eszközt alkalmaznak vele szemben. A panaszos nem engedelmeskedett és közölte, hogy nem megy sehova. A panaszos kezeit előrebilincseltek, majd mivel a sérülés miatt járóképtelen volt, ölben vitték a szolgálati gépkocsihoz. A panaszost a kapitányságon az előállító helyiség előtt egy székre ültették.

A kapitányságvezető átirata szerint az intézkedés során igazoltatták a panaszost, illetve felszólították a jogellenes magatartásának abbahagyására. A panaszos közölte, hogy a rendőrség tévedésben van, ellene nincs távoltartási végzés, nem megy sehova, ezért vele szemben kényszerítőeszközt alkalmaztak és előállították a rendőrök.

A rendőri jelentések szerint tehát a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították elő. Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

Ahhoz, hogy a Testület a rendőrség által megjelölt előállítási ok megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének a rendőrségi fellépéshez szükséges fokú gyanúja.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhetett-e.

A rendőrség ugyan jogszabályhellyel nem jelölte meg, hogy álláspontja szerint mely bűncselekmény gyanúja merült fel a helyszínen, azonban a jelentésekből kitűnik, hogy az egyrészt a távoltartás szabályainak megszegése, másrészt rongálás lehetett.

i) A távoltartás szabályainak megszegése önmagában nem valósít meg bűncselekményt, ilyen tényállás ugyanis a Btk.-ban nincsen. Ugyanakkor felvetheti a magánlaksértés vagy a zaklatás gyanúját, ezért a Testület vizsgálta, hogy ezen bűncselekmények gyanúja a konkrét esetben felmerülhetett-e.

A magánlaksértés kapcsán már megállapította a fentiekben a Testület, hogy a panaszossal szemben nem volt hatályos távoltartási végzés, illetve ez időpontban megelőző távoltartás se

volt elrendelve. Az ingatlan még a panaszos és a felesége közös tulajdona volt, hiszen a vagyonmegosztási per még folyamatban volt és a felek nem hivatkoztak arra, hogy lenne a felek között a használat kérdésében ideiglenes intézkedés hatályban, tehát nem volt olyan körülmény, ami alapján a panaszos ne lett volna jogosult az ingatlanába – amely egyébként a bejelentett lakcíme is – bemenni és ott bent tartózkodni. Mindezek alapján a panaszossal szemben nem merülhetett fel a magánlaksértés bűncselekményének gyanúja, még akkor sem, ha az ingatlanba erőszakkal jutott be.

A zaklatás tényállását a Btk. 176/A. § szabályozza, eszerint aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetőleg mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, rendszeresen vagy tartósan mást háborgat, így különösen mással, annak akarata ellenére telekommunikációs eszköz útján vagy személyesen rendszeresen kapcsolatot teremteni törekszik, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ. Aki félelemkeltés céljából a) mást vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy b) annak a látszatnak a keltésére törekszik, hogy a sértett vagy hozzátartozója életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy veszélyeztető esemény következik be, vétséget követ el.

A panaszosnak az törekvése, hogy a lakásába börtönbüntetésének letöltése után hazatérjen, illetve, hogy a lábműtétje után az orvosi előírásoknak megfelelően végezze otthoni ápolását, nyilvánvalóan nem tekinthető a zaklatás bűncselekményi tényállása szerinti célzatos, mást zaklató cselekménynek, még akkor se, ha hazatérésével nyilvánvalóan bele is avatkozott a panaszos tartós távollétében saját életritmust kialakító családja (azaz más) magánéletébe, mindennapi életvitelébe, illetve ha családtagjai mint a korábbi bűncselekmények sértettjei hazatérését háborgatásként is élik meg.

A zaklatás tényállásának másik fordulata szintén nem merülhet fel a panaszos vonatkozásában, hiszen 2012. szeptember 18-án, a rendőri intézkedés időpontjában még nem volt arra nézve adat, hogy a panaszos valamely hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyegette volna, vagy ilyen esemény látszatát igyekezett volna kelteni. A bejelentő csupán azt adta elő, hogy a panaszos a zár megrongálásával bement a lakásba és ott fekszik az ágyon. A rendőri jelentések szintén arról számolnak be, hogy a panaszost az ágyon fekvébe találták meg.

A Testület álláspontja szerint tehát a panaszos vonatkozásában sem a magánlaksértés, sem a zaklatás előállítást megalapozó gyanúja nem állt fenn az intézkedés időpontjában.

ii) A rendőri iratok alapján a Testület vizsgálta, hogy a rongálás önmagában mint bűncselekmény felmerülhetett-e, mint az előállítás jogalapja.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 324. §-ának (1) bekezdése megállapítja, hogy aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

A rongálás bűncselekményi tényállásának megvalósításához – egyéb minősítő körülmény hiányában – az is szükséges, hogy az okozott kár meghaladja az 50.000 Ft-ot. A megrongálás esetében a kár az a költség, amely a dolog eredeti állapotának helyreállításához szükséges.

A joggyakorlat álláspontja a fenti tényállásban foglalt idegen tárgy mint elkövetési tárgy értelmezése kapcsán egységes tekintetben, hogy a használatában meg nem osztott közös tulajdonú tárgy nem minősül idegen tárgynak egyik tulajdonos vonatkozásában sem.

Jelen esetben az iratokból kitűnik, hogy a panaszos a lakcíméül szolgáló, közös tulajdonú ház alkotórészét képező garázsajtó zárszerkezetét rongálta meg, és az általa okozott kár a zárbetét cseréjének költsége. Tehát egyrészt az okozott kár a jelenlegi kiskereskedelmi árak figyelembevételével nyilvánvalóan a szabálysértési értékhatáron belül maradt, másrészt a közös tulajdonú ház zárszerkezete nem felel meg a törvény által meghatározott elkövetési tárgy fogalmának.

A panaszos által tanúsított magatartás legfeljebb szabálysértés elkövetésének a gyanúját vethette volna fel, azonban az elkövetés tárgya miatt még erre sem volt alkalmas, így a rendőrök oldalán bizonyosan nem generált intézkedési kötelezettséget.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem merülhetett fel a panaszos vonatkozásában az előállítás jogalapjaként megjelölt bűncselekménynek az intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja, így a panaszos előállítása jogszerűtlen volt, és súlyos mértékben sértette a panaszos személyi szabadsághoz való jogát.

Megjegyzi a Testület, hogy amennyiben valóban lett volna hatályos távollattartási végzés a panaszossal szemben, akkor magatartása kötelező, mérlegelés nélküli előállítási okot keletkeztetett volna az Rtv. 33. § (1) bekezdés d) pontja alapján. („A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki az őrizetbe vétel, az előzetes letartóztatás, ideiglenes kiadatási letartóztatás, kiadatási letartóztatás, ideiglenes átadási letartóztatás, átadási letartóztatás, a szabadságvesztés vagy az elzárás végrehajtása során megszökött, vagy a fogvatartás helyéről engedéllyel eltávozva oda nem tért vissza, a lakhelyelhagyási tilalom, a házi őrizet, valamint a távollattartás szabályait megszegte, illetőleg, aki az ideiglenes kényszergyógykezelés, az elmeállapotának megfigyelése, a kényszergyógykezelés vagy a javítóintézeti nevelés alól magát kivonta”.)

3) A Testület ezután a panaszossal szembeni kényszerítő eszköz alkalmazást vizsgálta.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben az Rtv. 48. § b-d) pontjai alapján bilincset alkalmaztak 9 óra 25 perc és 30 perc közötti időben.

A kapitányságvezető átirata szerint a panaszos közölte, hogy a rendőrség tévedésben van, ellene nincs távollattartási végzés, nem megy sehova, ezért vele szemben kényszerítőeszközt alkalmaztak és előállították. Az előállítás során megbilincseltek és átvizsgálták a ruházatát, ez előbbire azért is szükség volt, mert a hivatalos személy elleni erőszak ismételt elkövetése, a támadás így volt megakadályozható. Az eljáró rendőrök figyelemmel voltak arra, hogy a panaszos lába előzőleg meg volt műtve, a panaszos maga is úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök ölben cipelték. Ez volt az egyik oka a bilincselésnek is, mivel ha az „ölben cipelés” közben szabadon vannak a panaszos kezei, az számára lehetőséget adhat a hivatalos személy elleni erőszak ismételt elkövetésére. A bilincselés előtt a panaszos többször felszólították a jogellenes cselekmény abbahagyására a rendőrök, illetve többször figyelmeztették a bilincs alkalmazására is. Miután a panaszos önmaga tartotta a kezét a bilincseléshez, előre helyzetbe bilincseltek a rendőrök. A panaszossal szemben 9 óra 25 perc és 30 perc között alkalmaztak bilincset. A kapitányságra beérve a rendőrök a bilincset levették a panaszosról.

Az Rtv. 48. § b-d) pontja szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy *b)* támadásának megakadályozására, *c)* szökésének megakadályozására, *d)* ellenszegülésének megtörésére.

Mivel az előállítást a Testület a fentiek alapján jogellenesnek találta, azért az annak érdekében alkalmazott kényszerítő eszköz használatot is jogellenesnek minősítette, és **megállapította, hogy sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.**

Ugyanakkor megjegyzi a Testület, hogy önmagában az a körülmény, hogy a panaszos korábban, 2006-ban hivatalos személy elleni cselekményt követett el, nem alapozza meg egy évvel későbbi intézkedés során a bilincs alkalmazását, még akkor sem, ha egészségügyi állapota miatt ölben szállították ki a rendőrök a gépkocsiig. A jelentések egyike sem tartalmaz a felszólítás teljesítésének verbális megtagadásán kívül más tényleges, támadó jellegű magatartásra való utalást. A rendőri jelentés is azt hangsúlyozza, hogy a panaszos együttműködött a rendőrökkel, csupán azt hangoztatta, hogy nincs vele szemben hatályos távoltartási végzés, amely előadás egyébként helytálló is volt. Az a tény pedig, hogy a panaszost ölben kellett cipelni az egészségügyi állapota miatt, önmagában cáfolta a szökés reális veszélyének fennálltát.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés megakadályozta abban, hogy kiváltsa a gyógyszereit.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos előállítása 2012. szeptember 18-án (kedden) 9 óra 20 perctől 10 óra 15 percig tartott.

A rendőrkapitányság épületéhez legközelebbi gyógyszertár R. városban kedden 10 és 18 óra közt van nyitva, a szigetbecsei háziorvos által üzemeltetett kézigyógyszertár pedig kedden 8 és 12 óra között áll rendelkezésre, így a panaszosnak a rendőri intézkedés befejeztét követően még volt elég ideje, hogy a gyógyszereit még aznap kiváltsa.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszosnak az emberi méltósághoz való jogból levezethető egészséghez való joga azért, mert az intézkedések következtében késedelmesen jutott hozzá a gyógyszereihez.

D)

A Testület a 2012. szeptember 21-én történt rendőri intézkedés vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott. A Testület azt vizsgálta az intézkedés kapcsán, hogy volt-e a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége, illetve- hogy jogszerűen szólították-e fel a panaszost a lakás elhagyására.

A panaszos sérelmezte, hogy 2012. szeptember 21-én egy a M. Városi Bíróság által hozott végzést lobogtatva jelentek meg a rendőrök, majd elszállították a lakásból az orvosi rendelőhöz és otthagyták. A panaszos előadta még, hogy mondták neki a rendőrök, hogy a távoltartási végzésnek szereznek érvényt, de azt álláspontja szerint nem jogszerű körülmények között hozták, hiszen a tárgyaláson megjelenésének akadályát képezte az egészségügyi állapota. Az se változtatott a rendőrök hozzáállásán, hogy jelezte, hogy az utcán nem tud eleget tenni az orvosi előírásoknak. A rendőrök a dolgai elpakolása során végig sürgették, és gúnyos megjegyzéseket tettek rá. A panaszos szerint a rendőri intézkedésnek bizonyosan volt más célja, hiszen semmi nem indokolta a túlzott rendőri jelenlétet.

G. V. r. főrm. jelentésében előadta, hogy 2012. szeptember 21-én 17 óra 45 perckor megjelent a panaszos lakcímén, mivel a panaszossal szemben 30 napos megelőző távoltartást rendelt el a M. Városi Bíróság. A panaszost a rendőrök az ágyon ülve találták, ahol ismertették vele, illetve átadták neki a M. Városi Bíróság végzését. Ezt a panaszos tudomásul vette, de közölte, hogy fekvőbeteg és nem hagyhatja el az otthonát. Ennek bizonyítására számos ambuláns lapot átadott, amikből kiderült, hogy a közelmúltban műtött lábát fel kell polcolnia, illetve szeptember 22-én kötözésre kell mennie. Az azonban egyik iraton sem szerepelt, hogy a panaszos fekvőbeteg lenne, ezt közölték is vele a rendőrök, amit tudomásul vett. Ezután felszólították, hogy el kell hagynia az ingatlant, ezért pakolja össze a személyes tárgyait. A panaszos megértette az elmondottakat, de közölte, hogy panaszt fog tenni, mert álláspontja szerint jogszerűtlen a rendőri intézkedés, ezért kérte, hogy adja meg a r. főrm. a nevét és a jelvéyszámát, amit a r. főrm. meg is tett. A r. főrm. a történeteket jelezte az ügyeletnek, majd az ügyelet engedélyével a panaszost kérésére a R. városi Orvosi Ügyeletre szállították. A panaszost a rendőrök felvilágosították, hogy a következő 30 napban nem mehet vissza a lakásba, ellenkező esetben őrizetve veszik. A panaszos ezen közlést megértette és tudomásul vette.

A M. Városi Bíróság 16/Apk.50.081/2012/5. számú, 2012. szeptember 21-én kelt –előzetesen végrehajtható – végzésével a panaszos terhére 30 napos megelőző távoltartást rendelt el. A bíróság a végzést fax útján megküldte a R. városi Rendőrkapitányságnak.

a) A Testület ezen ponton ismét hivatkozik az Rtv. 13. §-ára és a 24. §-ára, illetve az intézkedéshez szükséges mértékű gyanú vizsgálatára vonatkozó, az III/A. pontban részletezett gyakorlatára

A Táv. tv. 5. §-a szerint az ideiglenes megelőző távoltartás, valamint a megelőző távoltartás átmenetileg korlátozza a bántalmazó tartózkodási szabadságát, a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát, szülői felügyeleti jogát, valamint gyermekével való kapcsolattartási jogát. Akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartást, illetve megelőző távoltartást rendeltek el, a távoltartás hatálya alatt köteles

- a) magát távol tartani a bántalmazottól,
- b) magát távol tartani a bántalmazott életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól,
- c) magát távol tartani az ideiglenes megelőző távoltartó határozatban, illetve a megelőző távoltartó határozatban megjelölt más személytől, és
- d) tartózkodni attól, hogy a bántalmazottal közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe lépjen.

Ha a bántalmazott az életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlant - a használat jogcímétől függetlenül - a bántalmazóval közösen használja, a bántalmazó akkor köteles magát távol tartani a bántalmazott életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól, ha a bántalmazott az ingatlan használatára a szívésségi lakáshasználaton kívül egyéb jogcímmel rendelkezik, vagy a bántalmazóval közös gyermekét neveli.

Ugyanezen törvény 16. § (3) bekezdése szerint, amennyiben a bántalmazó fél nem jelenik meg a távoltartási kérelem tárgyában tartott meghallgatáson, akkor, a bíróság a rendőrség útján intézkedik a kézbesítésről. A rendőrség köteles a határozat kézbesítéséről gondoskodni.

A Szabs. tv. 168. §-a értelmében aki a külön törvényben meghatározott ideiglenes megelőző távoltartó határozatban, vagy a megelőző távoltartó határozatban meghatározott szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

Jelen esetben a panaszost 2012. szeptember 18-án a rendőrség az előállításból történt szabadítást követően otthonába szállította. A panaszos mint „bántalmazó” az ellen indult távoltartási ügy meghallgatásán nem jelent meg 2012. szeptember 21-én, ezért a végzés kézbesítése a rendőrség feladata volt a Táv. tv. alapján.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége állt fenn a végzés kézbesítése érdekében.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök távozásra szólították fel.

A Táv. tv. 5. §-a alapján akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartást, illetve megelőző távoltartást rendeltek el, a távoltartás hatálya alatt köteles magát távol tartani a bántalmazottól, illetve a bántalmazott életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól.

A Szabs. tv. 168. §-a az elzárással is büntethető szabálysértések között szabályozza a távoltartó határozat szabályainak megszegését, eszerint aki a külön törvényben meghatározott ideiglenes megelőző távoltartó határozatban, vagy a megelőző távoltartó határozatban meghatározott szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

A Szabs. tv. 73. § (1) bekezdése szerint a rendőrség szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti.

A M. Városi Bíróság végzése szerint a panaszos adott időben köteles volt magát távol tartani egyrészt a lakcíméről szolgáló háztól, másrészt az ott élő családtagjaitól. A rendőri előadás szerint ezért a sérelmezett intézkedés alkalmazásával egyrészt távozásra szólították fel a panaszost, másrészt figyelmeztették, hogy 30 napig tartsa magát távol az ingatlantól, különben őrizetbe veszik.

Tekintettel arra, hogy a jelen körülmények között a rendőrség dolga volt, hogy az iratot a panaszosnak kézbesítse, és figyelmeztesse arra a tényre, hogy a távoltartó határozat szabályainak megszegése szabálysértést valósít meg, a Testület álláspontja szerint megfelelt az előírásoknak a rendőrök azon eljárása, hogy a panaszost távozásra hívták fel, illetve tájékoztatták a távoltartás szabályairól.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrség nem lépte túl az intézkedési kötelezettségének határait a felszólítás, illetve felhívás kapcsán, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

V.

A Testület álláspontja szerint 2012. szeptember 6-i intézkedés során a rendőrök nem eleget tettek az Rtv. 24. § szerinti tájékoztatási és az Rtv. 13. § szerinti intézkedési kötelezettségüknek, ezért ennek kapcsán sérült a panaszos magán- és családi élet tiszteletben tartásához való joga. Továbbá a rendőrök jogszabályi felhatalmazás nélkül, az intézkedési kötelezettségük kereteit túllépve intézkedtek akkor, amikor a panaszos figyelmét arra hívták fel, hogy nem mehet az ingatlanba.

A 2012. szeptember 10-i eset kapcsán a Testület megállapította, hogy a rendőrök nem tettek eleget intézkedési kötelezettségüknek, ezért sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A 2012. szeptember 18-i eset kapcsán a Testület megállapította, hogy a bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett. Ugyanakkor a nem merülhetett fel a panaszos vonatkozásában az előállítás jogalapjaként megjelölt bűncselekménynek az intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja, így a panaszos előállítása jogszerűtlen volt, és súlyos mértékben sértette a panaszos személyi szabadsághoz való jogát. Mivel az előállítást a Testület a fentiek alapján jogellenesnek találta, azért az annak érdekében alkalmazott kényszerítő eszköz használatot is jogellenesnek minősítette, és megállapította, hogy sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

A Testület álláspontja szerint ugyanakkor nem sérült a panaszosnak az emberi méltósághoz való jogból levezethető egészséghez való joga, mert az előállítás időtartalmát követően még nyitva voltak a helyi gyógyszerárak, ezért a rendőri intézkedés nem akadályozta a panaszost a gyógyszerei kiváltásában.

A 2012. szeptember 21-i eset kapcsán a Testület megállapította, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége volt a végzés kézbesítése miatt, és a rendőrség nem lépte túl az intézkedési kötelezettségének határait a távozásra felszólítás, illetve felhívás kapcsán, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Budapest, 2013. október 9.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag